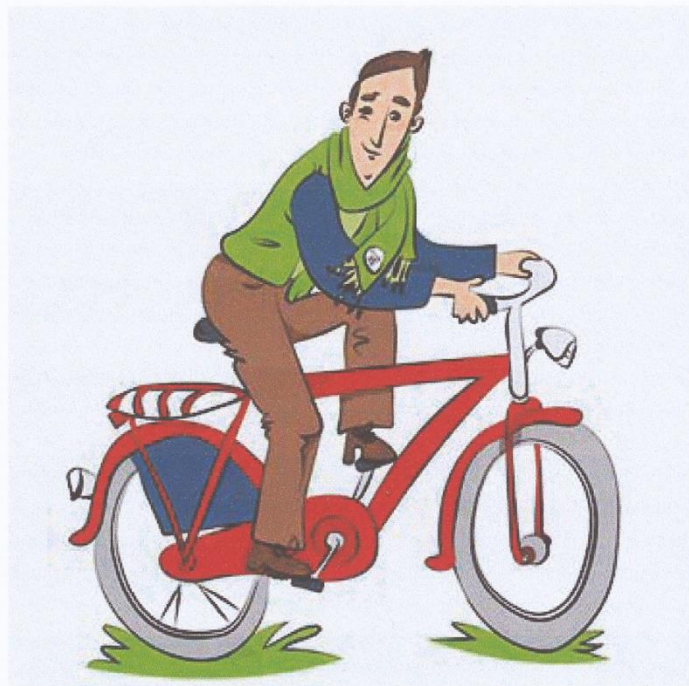

Fietstocht

“ Verboden Gebied ”

Lengte 20 kilometer.

Over rustige fietspaden en wegen.

April 2021

Jan Hendriks

Toelichting Fietsroute.

De route is gebaseerd op het boek “Verboden gebied”.

De route loopt rond, hierdoor kan men op vele plaatsen starten.
De route is linksom beschreven en gemarkeerd.

RD Rechtdoor

LA Linksaf

RA Rechtsaf .

De markering is zoveel mogelijk rechts van de route aangebracht.
Op enkele plaatsen aan de linkerzijde, of aan de overzijde van een kruising.
Soms ook op de paaltjes van het wandelroute netwerk.
Sommige stickers zijn door weer en wind verkleurd, maar zijn nog steeds goed herkenbaar .

NS station in Vierlingsbeek, Vrijthof in het centrum van Vierlingsbeek.

Fietsreparatie:

Ger Maurix Vierlingsbeekseweg 7, 5825 AS Overloon.

Tel. : 0478 641 270

Fietswinkel Monseigneur Geurtsstraat 52, 5823 AE Maashees.

Tel. : 0478 636 507

Gradje Welbers De Bunder 7 5821 GC Vierlingsbeek

Tel.: 06 17769196

Er is ook een GPS versie van de route, te vinden op:

<http://gpstracks.nl/>

[Deze GPS versie wordt binnenkort geüpdatet.](#)

Ga naar: Fietsroutes- Nederland- Noord Brabant

Selecteer route 143 dat is: Fietstocht door Het Verboden Gebied.

Ga naar “Download route”

Toertocht voor fiets door “Het Verboden Gebied”.

Start bij herberg Thijssen in westelijke richting via de Spoorstraat.

Synagoge

Koningskerkje

Huis ter Maas

T. Boerderij

Vorbij Herberg Thijssen ziet u, links, de vroegere Synagoge met zijn mooie klokgevel. Met het bouwjaar van het pand in de muurankers: 1756.

Enkele huizen verder staat het Koningskerkje, oorspronkelijk een Protestantse Kerk, gebouwd in 1843. Sinds 1997 in gebruik als trouwlocatie en voor culturele evenementen. Daarnaast, Huis ter Maas, de vroegere Protestantse Pastorie verbouwd in 1811.

En weer 200 meter verder op huisnummer 29 een prachtig woonhuis, deel van een vroegere T. boerderij, zo genoemd naar het boerderij type. Gebouwd in het begin van de 20^e eeuw.

Het was 80 jaar lang ook de boerderij van twee op een volgende Burgemeesters van de voormalige gemeente Vierlingsbeek .

Vlak voor het einde van de Spoorstraat, scherp LA. Opletten we steken de Spoorstraat over en vervolgen de weg: Soetendaal.

Tot Oktober 1944 stond hier dit monumentale station, gebouwd in 1882 en van het type: Hemmen. Het Station ging echter tijdens de slag om Overloon en om kasteel De Hattert verloren. Station met parkeerruimte.

We vervolgen de route met rechts van ons de spoorlijn.

Eens stond hier dit schitterend kasteel : Makken. Het enige levende restant van dit kasteel is de kastanjeboom uit 1700. Deze boom staat in de bocht van de weg vlak bij de spoorlijn. Zie ook het informatie bord. Het kasteel was al zwaar onderkomen in 1944 maar werd tijdens de oorlogshandelingen nog verder beschadigd.

We fietsen nu op de Kapelstraat, richting Holthees.

**Links: Bed & Breakfast de Buitenboel.
Een toeristisch informatiepunt voor
Holthees en omgeving.**

Op het einde van de Kapelstraat RA, Gildestraat.

Gildestraat, voor het spoor LA, St. Jozeflaan.

*Links van de weg het oorlogsmonument.
Opgericht ter nagedachtenis aan de 20 personen die in
Holthees op 30 september 1944 omkwamen bij een
bombardement.*

Direct over de beek LA, Broek.

*U bent nu op de grens tussen Brabant en Limburg. Hier staat rechts
van de weg een "nieuwe" grenspaal die een meer dan 800 jaar oude
grens markeert. Nu tussen Brabant en Limburg maar, rond 1200,
tussen het Land van Cuijk en het Land van Kessel. Zie info bord.
Achter de grenspaal een mooie wijngaard.*

De straat: Broek verder vervolgen, scherpe bocht naar links volgen.

Aan het einde van de straat RA. Gildestraat.

Na einde bebouwing RA, Genterweg.

Genterweg, tot het bord "Doodlopende straat", hier toch RD

**De weg volgen op het einde van de verharding schuin links naar het
tussen de bomen verscholen kapelletje "Op de Hei".**

*Tijdens de evacuatie van de dorpen in het "verboden gebied" waren
hier meer dan honderd mensen in de bossen verscholen.
Zij hadden daar verschillende schuilkelders gegraven.
Nu lijkt het dichtbij, maar toen was deze plaats dicht bebost en ver
van de bewoonde wereld.*

**We keren weer terug naar het bord: "Doodlopende straat" en gaan
RA, richting Maashees (Broekweg).**

Verscholen tussen de bomen aan de linkerzijde, nauwelijks nog zichtbaar, staat de oude uitkijktoren van de luchtbescherming. Gebouwd ten tijde van de "Koude oorlog" om de legerleiding te waarschuwen ingeval van overvliegende vijandige vliegtuigen. Zie ook het informatiebordje.

We zijn nu in Maashees, op het einde van de Broekweg RA, Rieterweg.

*Troon bij de vijver.
Weergave van het dagelijkse leven in Maashees.
De vissen verwijzen naar de carnavalsvereniging, De Bliekers.
Het bekijken meer dan waard.*

Rieterweg volgen, op de kruising RD, De Goeystraat,

Voor de R.K. Kerk staat een monument ter herinnering aan de slachtoffers uit de Tweede Wereldoorlog.

De oude RK kerk van Maashees werd in Oktober 1944 opgeblazen.

Volg nu verder fietsroute 57

2000 jaar geleden lag hier (ongeveer op de plaats waar nu de Hoge weg is) de Romeinse weg van Maastricht via Blerick, Maashees, Vierlingsbeek en Cuyk naar Nijmegen, de Via Mosae, aangelegd in de 1^e eeuw. Nog eeuwen lang werd de oude Romeinse weg de Heirweg of Heerweg genoemd.

In het bos, links, staat het "kappelletje op de Weerd". Tijdens de oorlog verscholen de inwoners zich hier bij dreigende razzia's.

Gedurende de evacuatie, in Oktober 1944, schuilden een deel van de inwoners hier twee weken lang in zelf gegraven holen. Het was erg slecht weer en de mensen leden veel kou en honger.

Bij fietsknooppunt 57, volg dan route 40

Impressie van een kasteeltje aan de Maas.

Links van het pad zijn, in de bodem, de contouren te zien van een oud kasteeltje "het Oirtje" aan het zogenaamde lijnpad, (t.b.v. de trekschuit) zie ook info bordje.

Het achterliggende bosje heet de "Dokterskuul".

Een door Dokter Anderegg, rond 1900, aangelegd natuurgebiedje, wat hij de naam "Klein Venetië" gaf.

Het is zeker mogelijk dat op de plaats van het Oirtje in de Romeinse tijd een uitkijktoren stond. Met links de Romeinse weg. In werkelijkheid lag de weg ongeveer 250 meter westelijk van het Oirtje.

Na de contouren van kasteel "het Oirtje" fietst u over een brug over de Molenbeek. De beroemde tekenaar Jan de Beijer tekende een bruggetje over de molenbeek in 1740 en noemde het: "het lijnpeerde brugske". Deze tekenaar verbleef in het begin van de 18^e eeuw in de zomer vaak in Vierlingsbeek op kasteel Makken. Hij is bekend als tekenaar van stads- en dorpsgezichten. Zijn tekeningen zijn zeer nauwkeurig en geven een goed beeld van de situatie in die tijd. De tekening van kasteel Makken is ook van zijn hand.

Bij fietsknooppunt 40 volg route 55

Veerhuis "De Staay" 1940

Duitse pontonbrug Mei 1940

In de borstwering van Veerhuis "De Staay" was in 1940 een kazemat verborgen. De Duitse troepen bouwden hier in Mei 1940 een ponton brug. Over deze brug trokken Duitse troepen met hun voertuigen Nederland binnen.

Ook de geallieerden bouwden hier in Maart 1945 een pontonbrug. Zo kon hun aanvoerweg naar het Rijnland verkort worden.

Alle huizen langs de Staayweg, op 1 na, werden eind 1944 door de terug trekkende Duitse troepen in brand gestoken, ook het veerhuis "De Staay".

Op 1 na werden alle huizen in dit deel van de Grotestraat op het einde van 1944 eveneens door terug trekkende Duitse troepen in brand gestoken. Zo zag deze straat eruit in 1945 nadat het meeste puin geruimd was. Totaal werden er ruim 60 huizen in brand gestoken en brandden tot de grond af.

Bij fietsknooppunt 55 RA, volg route 38 (gedurende ruim 5 km)

Vorbij de garage ziet u de ingang van het kerkhof. Op het kerkhof staat een gedenksteen voor pastoor Jansen. Deze pastoor van Vierlingsbeek is door de Duitsers doodgeschoten in oktober 1944 tijdens de evacuatie. Zijn lichaam werd pas in 1972 gevonden in een schuttersputje bij de Maas in Maashees.

Fiets nu door tot de 2^e scherpe bocht naar rechts. Daar staat op het weilandhek de naam "Klaphekken". (rechts vóór de scherpe bocht)

Vóór u aan de rechterzijde een lange doornen heg waar in 2016 gestreden is om het kampioenschap van Nederland "**Maasheggenvlechten**".

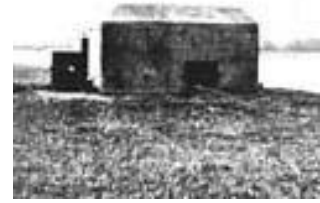
De winnaars ontvangen de wisseltrofee: een gouden hiep.

In 2020 waren dit de Vierlingsbeekse winnaars.

Vervolg de route naar fietsknooppunt 38. Nog 3,6 km.

Langs de Maas volgen we het fietspad over de maaslinie. Hier stond in 1940 om de 200 meter een kazemat. Ze zijn allemaal verdwenen, opgeruimd of in de Maas gestort.

Op een enkele plaats zijn nog restanten van de kazematten zichtbaar op de oever van de Maas. Bijtsporen op de bomen wijzen op de aanwezigheid van otters.

*Voor een mooi uitzicht over de Maasheggen vanaf de Groeningse bergjes, stop dan bij **wandelpad knooppunt nr. 57**. Dit is aan het begin van de bergjes. Volg de wandelpadroute 55, na 50 meter staat een bankje en van hieruit kunt u genieten van een mooi uitzicht over de heggen en de weilanden.*

Het Maasheggen gebied wordt beschouwd als het oudste cultuur landschap van Nederland. Het is, in deze vorm, ontstaan rond 1300 en is in feite nauwelijks veranderd, behalve dan dat het aantal heggen sterk verminderd is.

Onze fietsroute verder volgen over de Groeningse Bergjes. Een gebied dat al vele eeuwen door de mensen is gebruikt. Het is sinds zijn ontstaan, 10.000 jaar geleden, nauwelijks veranderd.

Het Maasheggen gebied bestond al lang voor het kadaster, daarom kennen veel weilanden een naam die al ontstaan is ver voor 1800, zoals: Heiveld, Den Drogen, Neerveld, Sprietten, Geneng, Zoetepas enz.. De namen van de weilanden worden op enkele plaatsen weer gegeven op ijzeren borden in de originele weilandhekken.

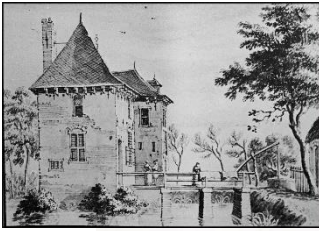
Bij de kruising met de Maasstraat, na een groen /witte halve slagboom ga hier Linksaf en na 600 meter komt u op de route naar fietsknooppunt 39.

In Groeningen fietst u in het centrum langs / door een herkenbaar, driehoekig deel "De Schans" met rechts van de weg een boerderij met die naam. Een kenmerk van een verdedigingswerk uit de vroege middeleeuwen.

Kasteel de Voirt.

400 meter verder aan de Voortweg, staat het restant van kasteel "de Voirt", huisnummer 8. Kasteel "de Voirt" en de "Hertogentoren" vormden vele jaren een geheel.

Hertogentoren.

Zoals Jan de Beijer die tekende in 1740.

Vanaf 1659 tot 1711 werd "De Voirt" en de "Hertogentoren" bewoond door de Fam. Van Raveschot van Capelle.

Een van de zoons werd bekend als Hieronimus Abt van Postel.

Hierna steekt u de St Jansbeek over, daarna het spoor.

Bij knooppunt 39 LA volg route 54 .

Rechts staat boerderij de "Tuuthees" waarvan de naam al voorkwam in 1520. Ook deze boerderij werd eind 1944 (zoals meer boerderijen in deze buurt) tijdens de slag om Overloon en kasteel Hattert verwoest en na de oorlog weer opgebouwd.

Zo zag het gebied, rechts van de weg er uit in Oktober 1944.. Door de leemhoudende bodem en de vele regen was het een onbegaanbaar terrein geworden.

Langs deze weg probeerde de Amerikaanse generaal Hasbrouck tijdens de slag om Overloon, de Duitse troepen te omsingelen. Jammer genoeg mislukte dit.

De oorzaak van deze tegenslag was, naast de terrein omstandigheden en de mijnenvelden, het Duitse FLAK geschut waarmee op grote afstand, ten minste 13 tanks werden uitgeschakeld. Bij kasteel De Hattert, stond zeker 1 maar mogelijk 2 stukken geschut verdekt opgesteld.

Daarmee werden, volgens de eigenaresse van kasteel Hattert Thea Jaeger, ten minste 23 voertuigen uitgeschakeld waaronder 13 tanks.

De uitgeschakelde tanks bleven nog lang in de Langstraat staan. Kinderen gebruikte ze als klimtoestel.

Vlak voor het einde van de Kiekuutweg lag kasteel Hattert, 500 meter rechts van deze weg. Het is bekend vanaf de 14^e eeuw. Het werd onherstelbaar verwoest gelijk met het uitschakelen van het Duitse FLAK geschut in Oktober 1944 door Engelse Typhoon jachtbommenwerpers die uitgerust waren met raketbommen.

Bij fietsknooppunt 54 LA, volg route 55

*Na het oversteken van de spoorlijn en bij een scherpe bocht naar links, oversteken, pas op, de Spoorstraat volgen richting Vierlingsbeek.
Daar staat in het park, meteen links, de Vrijheidsboom. Geplant op 14 Maart 2015 ter herdenking aan de dag, 70 jaar geleden, dat de inwoners na een vlucht van een half jaar naar hun beschadigde of verwoeste en grotendeels leeg geroofde huizen mochten terug keren.*

We gaan terug naar de spoorstraat en vervolgen onze weg voor een tiental meters.

Achter het dierenparkje ligt, al vanaf 1771, de Joodse begraafplaats, met het graf van Louis de Wijze, overlevende van kamp "Auschwitz" en bekend van TV door zijn levensverhalen en belevenissen in dit beruchte strafkamp. Hij schreef het boek: Ontsnapping uit de dodenmars. Zijn gevangenisnummer 175564 staat ook op zijn graf.

Na het parkje, volg de Spoorstraat tot bij de 2e weg LA, Burggraaf.

Op de kruising RD en na een witte boerderij, gebouwd in 1774, zie de steen bij de achterdeur, en een boomgaard met oude hoogstam fruitbomen RA,

Links ligt het bouwterrein, waar in 2013, 3000 jaar oude graven en urnen zijn gevonden van bewoners die daar in de omgeving hebben gewoond. Nu is het een nieuwbouw wijk, het Hoefijzer

Ook werden hier een viertal plattegronden van boerderijen gevonden uit de vroege middeleeuwen

U komt nu weer op het Vrijthof met voor u het kerkgebouw.

Op Maandag 2 Oktober 1944 werd de oude RK Kerk opgeblazen door de Duitse troepen. Ook de Boerenleenbank werd hierbij verwoest..

Tegen de zijmuur van de kerk staat het oorlogsmonument. Een uit bakstenen opgetrokken gedenkmuur met acht kruisen van witte natuursteen. (gerestaureerd in 2017) Op de kruisen zijn de namen van twintig oorlogsslachtoffers aangebracht.

Op het einde van het Vrijthof, RA

We zijn dan weer terug bij Herberg Thijssen, Het toeristisch informatiepunt in Vierlingsbeek.

We hebben u tijdens de fietstocht iets laten zien over wat er gebeurd is in het “Verboden Gebied” tijdens de Tweede Wereldoorlog. Gecombineerd met een stukje van de geschiedenis en de mooie natuur in dit deel van het Land van Cuijk, het vroegere Overambt. We hopen dat u ervan genoten hebt.

**Samenstelling: Stichting De Oude Schoenendoos
en
Gids-Groeters uit Vierlingsbeek en Groeningen.**

Jan Hendriks

